

در پدر سالار، پاك نيت نقش پسر شوخ و شنگ و بامزه خانواده را بازی می‌کرد که در تعمیرگاه اتومبیل متعلق به پدرش مشغول به کار بود. علاوه بر بازی خوب پاك نيت، صدا و اجرای خوب سعید مظفری به عنوان گوینده این نقش و باز هم يك تيكه كلام دوست داشتنی دیگر یعنی آره بابا!!! به كمك نقش آمده بودند

نگاهی به نقش‌های سریال خاطره‌انگیز پدر سالار

نوستالژی‌های ۲۵ ساله

زمانی نزدیک به ربع قرن از پخش سریال تلویزیونی «پدر سالار» ساخته زنده‌یاد اکبر خواجویی می‌گذرد و این مجموعه خاطره‌انگیز که بهترین ساخته کارگردانش و یکی از پر بیننده‌ترین سریال‌های نیمه اول دهه ۷۰ هم محسوب می‌شود هنوز هم در حافظه بسیاری از بینندگان قدیمی تر تلویزیون، تازه و با طراوت مانده است، در مطلب پیش رو به بهانه بازپخش این مجموعه از شبکه تلویزیونی آی فیلم با شخصیت‌های اصلی آن و نقش آفرینان آنها به شکل «خانواده به خانواده» تجدید خاطره کرده‌ایم. تجدید خاطره‌ای که گاه با غم از دست دادن هنرمندانی چون حمیده خیرآبادی و جمیله شیخی همراه می‌شود و گاه با مغتنم دانستن طول عمر استاد محمد علی کشاورز.

مازیا معاونی
خبرنگار

ناصر (پسر كوچك خانواده)

و آذر (همسر ناصر)

در مجموعه پدر سالار مقاومت عروس كوچك خانواده یعنی آذر (با نقش آفرینی كمند امیرسلیمانی) در برابر خواسته پدرشوهر برای زندگی در کنار دیگر اعضای فامیل، هسته اصلی داستان مجموعه را تشکیل می‌داد. كمند امیر سلیمانی که نام خانوادگی‌ش بینندگان خاص تر تلویزیون را به یاد نقش آفرینی‌های كمی پدرش «سعید امیر سلیمانی» در دهه ۶۰ می‌اندازد برای ایفای نقش يك دختر جسور امروزی گزینه مناسبی بود. ناصر هاشمی که او هم از خانواده‌ای هنری می‌آمد با توجه به بازی درون گرا و با حداقل میمیک که همیشه در نقش آفرینی‌هایش دیده می‌شود برای نقش «ناصر» انتخاب خوبی بود. کشمکش‌های میان این دو کاراکتر و تشنج‌های ناشی از آن، بخش عمده‌ای از درام مجموعه را تشکیل می‌داد.

مهری (دختر بزرگ خانواده)

و اکبر (همسر مهری)

زری (دختر كوچك خانواده)

و آقای محمدی (همسر زری)

دختران پدر سالار و همسرانشان که در بافت درام، نقش آنچنان مهمی را ایفا نمی‌کردند به خصوص این‌که به دلیل دختر بودن، قانون و قاعده زورگویانه اسدا... خان مبنی بر اجبار به زندگی در منزل پدری در موردشان اعمال نمی‌شد. در خانواده دختر بزرگ تر اسدا... خان داماد خانواده یعنی اکبر آقا (بابازی محمود جعفری) نقش پررنگ‌تر را ایفا می‌کرد که در دوره خشم پدر سالار و توقیف تاکسی‌اش از طرف او با پدر زن خود وارد درگیری شد و در خانواده دیگر هم زری (پرستو گلستانی) که برخلاف همسرش (آقای محمدی با بازی حسن مهمانی) آدم صبور و خونسردی نبود در چالش پیش آمده نقشی مهم‌تر را بازی می‌کرد.

آقا اسدا... (پدر سالار) و ملوك خانوم (مادر)

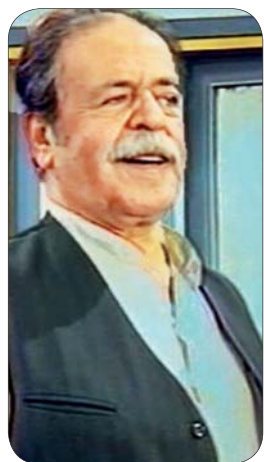
استاد محمد علی کشاورز و زنده‌یاد حمیده خیرآبادی، ایفاگران نقش پدر و مادر خانواده سنتی پرجمعیتی بودند که با سرباز زدن عروس كوچك خانواده از زندگی در کنار دیگر اعضای فامیل، دچار تشنج بی‌سابقه‌ای شده و قوام و انسجام آن برای مدتی به هم می‌ریزد. هر دو بازیگر در سال ۷۳ که ضبط سریال انجام می‌شد بازیگران باتجربه و استخوان خرد کرده‌ای بودند که با کوله‌باری از از تجارب تئاتری، سینمایی و تلویزیونی مقابل دوربین این مجموعه قرار گرفته بودند.

زنده‌یاد حمیده خیرآبادی خیلی پیشتر از این مجموعه، به عنوان «مادر سینمای ایران» شناخته شده بود و آن قدر در نقش مادران سنتی دلسوز و مهربانی که مهم‌ترین دغدغه‌شان حفظ انسجام خانوادگی است، ظاهر شده بود که تماشاگران سینمایی و بینندگان تلویزیونی او را در نقش‌هایی به جز این شمایل آشنا به جای نمی‌آوردند تا پیش از این سریال، بازی در نقش مادر عباس آقا سوپ‌گوش (زنده‌یاد عزت...) انتظامی) در کمدی درخشان داریوش مهرجویی (اجاره‌نشین‌ها) یکی از شاخص‌ترین نقش آفرینی‌های این بازیگر فراموش نشدنی در نقش «مادر سنتی» محسوب می‌شد که بعد از پدر سالار در چندین و چند مجموعه تلویزیونی دیگر و تا سال‌های واپسین زندگی کاری این بازیگر تکرار شد.

اما بازیگر نقش اول مجموعه یعنی محمد علی کشاورز تا پیش از ایفای نقش پدر سالار با شمایل بازیگری مشخصی شناخته نمی‌شد و بازی در طیف گسترده و رنگارنگی از نقش‌های مختلف را تجربه کرده بود از بازی در نقش سرگرد در سریال دایی جان ناپلئون (ناصر تقوایی) گرفته

جمال (پسر ارشد) و زهرا (همسر جمال)

قلم علی اکبر محلوچیان، نویسنده شناخته شده سریال، پسر بزرگ اسدا... خان را مثل اکثریت قریب به اتفاق فرزندان ارشد خانواده‌های سنتی ایرانی، فرزندی متعهدتر و پاینده‌تر به ساختار سنتی خانواده و در عین حال خانگی‌تر و ناتوان‌تر در خطرپذیری ترسیم کرده بود. زنده‌یاد خسرو شجاع زاده، بازیگر قدیمی سینما و تلویزیون ایران که چند سال قبل او را از دست دادیم برای ایفای این نقش انتخاب شده بود. انتخابی که خوب و سنجیده بود و چهره آرام و معصوم شجاع زاده با خصوصیات نقش جمال، همخوانی خوبی داشت. کتابیون ریاحی که به جز معدودی از نقش‌های سال‌های انتهای فعالیتش، در اکثریت قریب به اتفاق موارد ایفاکننده کاراکترهای معصوم، سر به زیر و حرف گوش کن بود نیز نقش زهرا، همسر پسر ارشد خانواده را بازی می‌کرد. زوجی مظلوم که بچه دار نشدنشان هم مظلومیت‌شان را تشدید

تا نقش اتابك اعظم (آخرین صدراعظم ناصرالدین شاه) در فیلم به یادماندن «كمال الملك» ساخته زنده‌یاد استاد علی حاتمی و سرانجام شاه نقشش در ساخته دیگری از این هنرمند نامی عرصه نمایش یعنی نقش «شعبان بی‌مخ» در مجموعه ماندگار «هزار داستان» که شاخص‌ترین نقش این بازیگر تا پیش از نقش پدر سالار به حساب می‌آمد.

اکبر خواجویی فقید با شناخت درست از توانایی‌ها و فیزیك این بازیگر کارگشته، او را برای نقش اسدا... خان انتخاب کرد. نقشی که هنوز که هنوز است به عنوان مستبدترین، با ابهت‌ترین و در عین حال به یادماندن‌ترین پدر سنتی کل تاریخ ۵۰ ساله سریال‌سازی تلویزیون شناخته می‌شود که تا این لحظه رقیبی برایش پیدا نشده است.

می‌کرد و بدون آن که خطایی مرتکب شده باشند گرفتار آتش خشم و غضب پدر سالار شدند و همراه با دیگران برای مدتی از منزل پدری رانده شدند.